

Schimbari de comportament financiar: 47% dintre români și-au restrâns cheltuielile în ultimul an din cauza creșterii prețurilor, iar un sfert strânge bani pentru educație și pregătire profesională

Românii și-au adaptat comportamentele financiare în contextul creșterii accelerate a inflației, a prețurilor și a tarifelor la utilități din ultimele luni, arata studiul “*Money Matters*” 2022, realizat de Erste Group.

Datele cercetării releva ca 77% dintre intervievați strâng bani, în prezent, pentru potențiale urgențe și cheltuieli neprevăzute, în timp ce 74% economisesc pentru a avea o rezerva de bani pentru sine sau pentru familie, ambele motive în creștere cu 8 puncte procentuale față de anul trecut.

Cel mai mare avans în rândul motivelor pentru care românii pun bani deoparte îl are însă dorința de a investi în educație și pregătire profesională, 25% indicând aceasta schimbare de mentalitate, cu 9% mai mult decât în 2021.

“Schimbarea a fost mereu o constantă în viața noastră, a românilor, mai ales în ultimii 30 de ani. Fie ca vorbim de schimbarea de regim din ’89, tranziția spre economia de piață, aderarea la structurile euro-atlantice, criza financiară, pandemia, războiul de la granițe, schimbările ne-au marcat permanent existența. Și ne-au insuflat o capacitate extraordinară de reziliență și adaptare. De-a lungul acestor ani, cel mai important imbold s-a dovedit a fi încrederea ca putem merge înainte, ca putem avea o viață mai bună indiferent de provocări. Am învățat cu toții, pe parcurs, ca ai nevoie întodeauna de un partener – personal, profesional sau financiar. Angajamentul nostru este ca vom fi partenerul românilor și pentru schimbările pe care vor să le facă în viața lor în contextul noilor realități geopolitice, economice și sociale”, a declarat **Ionuț Stanimir**, *Director Marketing & Comunicare, BCR*.

Studiul *Money Matters* a fost realizat la cererea Erste Group și a vizat țările din Europa Centrală și de Est –

Austria, Ungaria, Croația, Cehia, Slovacia, România și Serbia. Cercetarea a avut loc în lunile iunie și iulie 2022, pe un eșantion de 507 de persoane, reprezentativ la nivelul populației bancabile, cu vârsta de peste 15 ani.

Datele studiului au mai scos în evidență faptul ca:

- Românii economisesc, în medie, 351 lei pe luna, cu 42 de lei mai mult decât în 2021;
- Doar 33% pun bani deoparte pentru bătrânețe;
- 64% dintre români declară ca au fost afectați de inflație, iar 38% cred că situația lor financiară s-a deteriorat în ultimul an, dublu față de 2019;
- 48% se bazează pe familia lor și prieteni aunci când vor sfaturi despre economii și investiții, iar 19% chiar pe informațiile din Social Media;
- 61% dintre respondenți consideră că educația financiară intră în atribuțiile școlii și ale altor instituții de învățământ, 56% cred că este responsabilitatea părinților și a familiei, iar 45% o plasează asupra băncilor și altor instituții financiare.

Din 2016, BCR, prin Școala de Bani, a oferit cursuri de educație financiară pentru mai bine de 500.000 de români, din care 50.000 în primele șase luni ale acestui an. În ultimul an, BCR a promovat intens campanii de informare și educație, în dauna celor comerciale, urmărind să ofere românilor idei și resurse practice pentru contextul dificil al momentului.

Ultima campanie a fost lansată în septembrie 2022 și îi invită pe români să reflecte care sunt schimbările de care au nevoie pentru a face față, la rândul lor, schimbărilor din jur. Și, mai ales, ce pot face bine din punct de vedere financiar, pe termen scurt sau lung, alături de un partener de încredere.

Printre cele mai importante sfaturi sunt:

- Regula 50/30/20 – principala regulă de împărțire corectă a bugetului: 50% pentru cheltuieli uzuale, 30% pentru dorințe și 20% pentru economii și investiții;
 - Întâi eu – plătește-te pe tine prima dată. Economisește întâi, cheltuie după din ce a rămas;
 - 24H – amâna achiziția unui lucru cel puțin 24 de ore pentru a te asigura că ai nevoie de el;
 - Fa-ți fondul de urgență – fa-ți un fond de rezervă, unde trebuie strânse între 3-6 salarii lunare;
 - Ia în calcul Factorul Latte – o radiografie a costului mare dat de cheltuielile mici, repetitive: o cafea, un pachet de țigari, o cursă de taxi sau de Uber, o trotineta electrică;
 - Cere sfatul specialiștilor – o regulă de aplicat în toate domeniile din viața noastră: de la finanțe, la medicină, la construcții, până la educație financiară, dacă nu vrem să pierdem bani;
 - Asigurarea de viață – pentru câțiva lei pe luna, îți poate acoperi, la necaz, sănătatea, veniturile sau pierderea jobului;
 - Nu te îndatora mai mult de 50% din venituri – gradul optim de îndatorare este între 30% și 50% din venituri, indiferent de originea împrumuturilor – banca, prieteni sau din alte surse;
 - Analizează bine dacă ești pregătit pentru un credit – recomandăm oamenilor chiar câteva luni de antrenament (6-12 luni), în care să observe cum arată viața lor fără banii de rată dispuși din peisaj;
 - Protejează-te de inflație și optimizează-ți cheltuielile:
- Plătește-ți taxele la stat în perioadele de reduceri de la începutul anului. Vei putea economisi până la 10% din valoarea lor;
 - Plătește-ți facturile la timp pentru a evita strângerea penalităților. Știm, poate fi dificil uneori, dar, în cele din urmă, tot vei fi nevoit să o faci, înșă vei pierde destul de mulți lei;
 - Nu te grăbi la prima ofertă atunci când îți dorești să achiziționezi electrocasnice sau electronice noi. Urmărește produsul, compară prețurile, așteaptă reducerile, vei face garantat reduceri substanțiale la astfel de achiziții;
 - Utilizează becuri LED în casă. Deși mai scumpe, țin mai mult și pot economisi până 90% din energia electrică consumată pentru iluminat și până la 15-20% din factura;

- Închide apa atunci când nu o folosești efectiv, inclusiv între reprizele de spălat pe mâini, dinți, barbierit, corp, vase. Doar așa vei face economii de până la 6 litri pe minut;
- Montează contoare la apa și robineți la calorifere. S-a dus vremea paușalului și fiecare ar trebui să plătească atât cât consumă. Iar orice reducere de consum chiar poate conta;
- Reanalizează-ți abonamentele la cablu, internet, telefonie și platforme de streaming Vei economisi destul de mult printr-o optimizare a pachetelor versus nevoi reale;
- Rezervă-ți vacanțele din timp, cu 6-8 luni înainte. Cu “early-booking”, este deja știut că vei putea obține până la 40% discount din costul unui sejur, în țară sau afară;
- Folosește transportul public, în dauna mașinii personale. Un abonament pe o lună costă până într-o 100 de lei, în timp ce un plin de combustibil poate ajunge și la 500 de lei;
- Fa-ți lista înainte de cumpărături. E atât de simplu! Lista de cumpărături ne ajută să fim mai organizați și să reducem din tentația de a achiziționa lucruri de care nu avem nevoie;
- Mănâncă înainte să mergi la cumpărături. Se întâmplă adesea că, de multe ori ajungem la cumpărături seara, după serviciu, fiind și puțin înfometate. Și nu prea mai acționăm rațional. Cumpărăm de foame, fără să ne mai gândim la ce avem acasă în frigider, și ajungem să facem risipă alimentară și, da, inclusiv de bani.
- Refinanțează-ți creditele cu dobândă variabilă. O dobândă fixă pe 5 sau 10 ani îți poate asigura rate stabile & predictibile, în ciuda variațiilor de pe piața ale indicilor ROBOR sau IRCC. Cere aici sfatul unui consilier bancar.